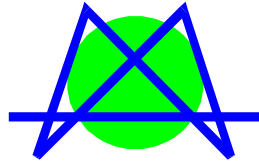


o s n o v n a š o l a



MLADIKA

UČENCI OSNOVNE ŠOLE MLADIKA V PROMETU

varnost v cestnem prometu

raziskovalna naloga

AVTORJA:

Jan Bezjak, 9. r.

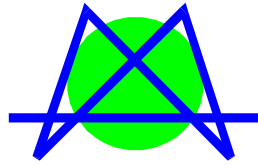
Žan Malek Petrovič, 9. r.

MENTORICA:

Majda Kramberger Belšak

Ptuj, 2012

osnovna šola



MLADIKA

UČENCI OSNOVNE ŠOLE MLADIKA V PROMETU

varnost v cestnem prometu

raziskovalna naloga



AVTORJA:

Jan Bezjak, 9. r.

Žan Malek Petrovič, 9. r.

MENTORICA:

Majda Kramberger Belšak

Ptuj, 2012

ZAHVALA

Za pomoč pri izvedbi raziskovalne naloge se zahvaljujema učiteljici Majdi Kramberger Belšak, učiteljici Jeleni Novak, učiteljici Urški Hlupič, gospodu ravnatelju Bogomirju Širovniku in policistu Marjanu Vrbnjaku.

KAZALO

1	UVOD	7
2	TEORETIČNI DEL	8
2.1	Vožnja otrok v avtu.....	8
2.2	Vožnja otrok v avtobusu.....	8
2.3	Spremljanje otrok	9
2.4	Nošenje rutic	9
2.5	Vrste cest	10
2.6	Omejitve na Slovenskih cestah.....	11
2.7	Vožnja s kolesom	11
2.7.1	Oprema kolesarjev in koles	12
3	RAZISKOVALNI DEL.....	14
3.1	Prometno varnostni načrt OŠ Mladika	14
3.2	Učenci osnovne šole Mladika kot pešci.....	15
3.2.1	Nošenje rutic učencev prvega in drugega razreda	15
3.2.2	Obisk policista.....	16
3.2.3	Intervju z ravnateljem	17
3.2.4	Intervju s policistom	17
3.2.5	Opazovanje in štetje prometa na prehodih za pešce.....	19
3.3	Učenci kot potniki v avtobusu	26
3.3.1	Učenci vozači	26
3.3.2	Urejenost avtobusnih postajališč	28
3.4	Učenci kot kolesarji	37
3.4.1	Kontrola koles.....	37
3.4.2	Pot s kolesom do šole.....	38
3.5	Anketa	41
4	RAZPRAVA	43
5	ZAKLJUČEK.....	46
6	LITERATURA.....	47
7	PRILOGE	49

POVZETEK

Učenci osnovne šole Mladika prihajamo v šolo kot pešci, kot potniki v šolskem avtobusu, s kolesom ali nas v šolo pripeljejo starši. Veliko učencev mora na svoji poti v šolo prečkati zelo prometne poti. V nalogi smo raziskovali, kako skrbijo učenci za svojo varnost. Ugotovili smo, da učenci prvega in drugega razreda nevestno nosijo rumeno rutico, kljub temu, da je nošenje rutice zanje obvezno. Učenci, ki se pripeljejo v šolo s kolesom, imajo kolo pomanjkljivo opremljeno, zelo redki uporabljajo kolesarsko čelado. Do šole niso urejene kolesarske steze. Pregledali smo vseh 14 postajališč šolskega avtobusa in ugotovili, da so vsa označena s prometnim znakom, le štiri imajo nadstrešek, še vedno pa so nekatera kar na cestišču. Pri opazovanju in štetju prometa čez prehode za pešce, kjer najpogosteje prečkajo cesto naši učenci, smo ugotovili, da je promet zelo gost, vendar vozniki upoštevajo učence pri prečkanju ceste.

Ključne besede: šolski avtobus, kolesar, pešec, avtobusno postajališče, rumena rutica.

ABSTRACT

Our students come to Mladika Primary school in different ways: by bus, bike, on foot or their parents drive them to school. A lot of students must cross very dangerous road sections with heavy traffic. In our research we wanted to see how students take care of their safety. We found that the first and the second class students don't wear their yellow scarves ("rumene rutice"), despite the fact that it is against the law not to wear them. Students that ride a bike to school don't have properly equipped bicycles and a lot of them don't wear protection helmets. In addition, there aren't any bicycle paths that lead towards our school. We have also inspected all 14 bus stops of the school bus and we found out that all of them were marked with a traffic sign, but only four of them had a roof. While observing and counting traffic at the pedestrian crossings, we found out that the traffic is very heavy, but the drivers are usually very careful when student cross the street.

Key words: School bus, biker, pedestrian, bus stop, yellow scarf.

1 UVOD

Živimo v času, ko smo precej odvisni od prevoznih sredstev. Avtomobilska industrija se vedno bolj razvija, avtomobili postajajo vedno hitrejši, zato je še posebej pomembno, da poskrbimo za varnost samega sebe in drugih v prometu. Precej cest je že dotrajanih. Obnova in gradnja novih cest poteka prepočasi. Ljudje se ne zaposlujejo samo blizu kraja bivanja, ampak iščejo zaposlitev tudi v bolj oddaljenih krajih. Ker še vedno ni ustrezne prometne povezave z večjimi kraji, se ljudje poslužujejo lokalnih cest, na katerih so omejitve hitrosti. Ljudje se ne odločajo za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi, kot so avtobusi in vlaki. Vzrok za to so neustrezne prometne povezave, ali previsoke cene prevoza. Posledica tega je, da se večina vozi na delo z lastnim prevozom. To pa povzroča zelo velike gneče na cestah.

Naša šola, osnovna šola Mladika, leži na obrobju mesta Ptuja. Naši učenci prihajajo v šolo iz različnih koncev. Na poti v šolo uporabljamo zjutraj enake ceste, kot ljudje, ki prihajajo na Ptuj iz okoliških krajev. To ima za posledico veliko gnečo na vpadnicah v Ptuj.

Na šoli se daje velik poudarek na prometno varnost učencev. Zato se usmerja učence na poti v šolo na tiste prometne površine, ki so manj nevarne.

Zanimalo nas je kako učenci naše šole upoštevajo prometna pravila, ko so v prometu udeleženi kot pešci, kolesarji ali potniki v avtobusu.

Predvidevali smo:

1. Rumeno rutico, ki je obvezna za učence prvega in drugega razreda, nosi vsaj polovica učencev prvega in drugega razreda naše šole.
2. Učenci, ki se v šolo pripeljejo s kolesom, imajo pravilno opremljeno kolo, a ne uporabljajo kolesarske čelade.
3. Učenci na poti v šolo hodijo in prečkajo zelo prometne ceste.

Da bi naša predvidevanja lahko potrdili ali ovrgli smo celo šolsko leto spremljali naše učence na poti v šolo. Opazovali in šteli smo promet na nekaterih najbolj prometnih točkah. Spremljali smo nošenje rumene rutice med učenci prvega in drugega razreda. Opazovali smo tudi opremljenost koles učencev kolesarjev in nošenje kolesarskih čelad. O prometni varnosti smo se pogovarjali z g. ravnateljem, z rajonskim policistom in izvedli anketo med našimi učenci.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Vožnja otrok v avtu

Otrok mora do 12 leta starosti in do velikosti 150 cm sedeti na zadnjem sedežu. Otrok lahko sedi na sprednjem sedežu le če je visok 150 cm. Če je otrok star 12 let in še ni velik 150 cm ne sme sedeti na sprednjem sedežu. [1]



Slika 1: Otrok v avtu. [2]

2.2 Vožnja otrok v avtobusu

Otroci morajo med vožnjo z avtobusom, razen med vožnjo z mestnim avtobusom v naselju, sedeti na sedežih, vgrajenih v vozilu, in biti pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi. Na sedežih, pred katerimi ni drugega sedeža ali predpisane varnostne pregrade, smejo sedeti le, če so pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi. Katera vozila morajo imeti vgrajene varnostne pasove in naslonjala za glavo, kot je zapisano v pravilniku o napravah in opreми vozil v cestnem prometu (Ur. l. RS št. 17/00, 45/04). [3],[4]



Slika 2: Otroci v avtobusu. [5]

2.3 Spremljevalci

Otroci ne smejo samostojno sodelovati v prometu do starosti 7 let. Zato morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremljevalca polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let, in mladoletniki, če to dovolijo starši. Otroci, ki obiskujejo prvi razred osnovne šole, lahko prihajajo v območju umirjenega prometa in v območju za pešce v šolo tudi brez spremljevalca, če to dovolijo starši. [6]



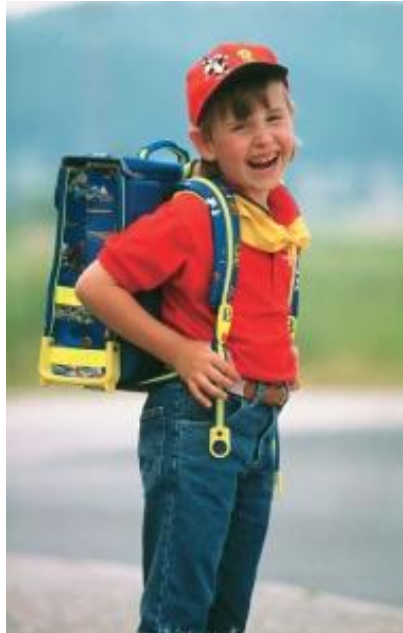
Slika 3: Spremljevalci. [7]

2.4 Nošenje rutic

Otroci morajo ponoči in ob zmanjšani vidljivosti med hojo ob cesti nositi na vidnem mestu odsevnik. Otroci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevnika tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu. [8]

Rumena rutica je simbol začetnikov v prometu, t. j. najmlajših udeležencev, ki še ne zmorejo vseh zahtev prometa. Vozniki in drugi udeleženci v prometu jih tako lažje opazijo in vedo, da morajo biti še posebej previdni. Rumene rutice so namenjene prvošolcem in drugošolcem v osnovnih šolah (87. člen Zakona o pravilih cestnega prometa - ZPrCP).

Rumena rutica je trikotna ruta rumene barve, v velikosti 69 × 69 cm enakokrakega trikotnika sešita iz platna. [9]



Slika 4: Otrok z rumeno rutico. [10]

2.5 Vrste cest










Slovenske državne ceste so po Zakonu o cestah (Zces-1) razdeljene na:

- **državne ceste;** javne ceste, namenjene povezovanju regij in pomembnejših naselij v državi z enakimi regijami in naselji v sosednjih državah, povezovanju regij znotraj države in povezovanju pomembnejših naselij znotraj regije;
- **avtoceste;** državne ceste, ki so namenjene daljinskemu prometu motornih vozil in je označena s predpisano prometno signalizacijo, njihov sestavni del so tudi priključki nanje in servisne prometne površine;
- **glavne ceste I. reda;** državne ceste, namenjene prometnemu povezovanju med središči regionalnega pomena; navezujejo se na ceste enake ali višje kategorije v državi in na cestni sistem sosednjih držav; njihov sestavni del so tudi posebni priključki nanje, če so zgrajeni;
- **glavne ceste II. reda;** državne ceste, namenjene prometnemu povezovanju med večjimi središči lokalnih skupnosti in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije ter vzporednim povezavam avtocestam in hitrim cestam; navezujejo se na ceste enake ali višje kategorije v državi in na cestni sistem sosednjih držav; njihov sestavni del so tudi posebni priključki nanje, če so zgrajeni;
- **regionalne ceste I. reda;** državne ceste, namenjene prometnemu povezovanju pomembnejših središč lokalnih skupnosti in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije; njen sestavni del so tudi posebni priključki nanje, če so zgrajeni;

- **regionalne ceste II. reda;** državne ceste, namenjene prometnemu povezovanju središč lokalnih skupnosti in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije;
- **regionalne ceste III. reda;** državne ceste, namenjene prometnemu povezovanju središč lokalnih skupnosti, za državo pomembnih turističnih (turistične ceste) in obmejnih območij ter mejnih prehodov z državnimi cestami enake ali višje kategorije, kadar po predpisanih merilih za kategorizacijo ne doseže višje kategorije;
- **hitre ceste;** državne ceste, rezervirane za promet motornih vozil, ki izpolnjuje predpisane pogoje za hitro cesto in je označena s predpisano prometno signalizacijo. Povezujejo najpomembnejša središča regionalnega pomena in se navezujejo na avtoceste; njihov sestavni del so tudi priključki nanje;
- **javne ceste;** ceste, ki jih država ali občina, v skladu z merili za kategorizacijo javnih cest, razglasi za javne ceste določene kategorije in jih lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi;
- **lokalne ceste;** občinske javne ceste, ki povezujejo naselja v občini z naselji v sosednjih občinah ali naselja in dele naselij v občini med seboj in so pomembne za navezovanje prometa na javne ceste enake ali višje kategorije;
- **občinske ceste;** javne ceste, namenjene povezovanju naselij v občini s povezovanjem naselij v sosednjih občinah, povezovanju naselij, delov naselij, naravnih in kulturnih znamenitosti in objektov v občini. [11]

2.6 Omejitve na Slovenskih cestah

Tabela 1: Omejitve na Slovenskih cestah. [12]

	Omejitve na avtocestah			Omejitve za ostale ceste			Omejitve v naselju		
Vozila									
Omejitev	130/110	80	130/110	90	80	90	50	50	50

2.7 Vožnja s kolesom

Kolo ima pravico samostojno voziti v prometu na cesti otrok, ki je star najmanj 8 let in ima pri sebi kolesarsko izkaznico, ter oseba, ki je starejša od 14 let. Otrok od 6. do 8. leta starosti in otrok do 14. leta, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe. Otrok do 6. leta starosti pa sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju umirjenega prometa. Za kolesarje veljajo isti cestno-prometni predpisi glede vožnje po cestah in glede udeležbe v prometu kot za ostale udeležence v prometu. Kolesarji morajo za vožnjo uporabljati kolesarske pasove, kolesarske steze ali kolesarske poti – označeni so s prometnimi znaki in talnimi oznakami. Kjer teh površin ni, smejo kolesarji voziti po vozišču ceste, če prometna signalizacija tega izrecno ne prepoveduje. Pri tem morajo voziti čim bližje desnemu robu vozišča, vendar ne smejo zavzeti več kot 1 meter od roba vozišča. Kolesar lahko vozi tako hitro, da lahko kolo stalno obvladuje ter se zlahka ustavi pred pričakovano oviro. Hitrost mora biti prilagojena stanju ceste, gostoti prometa, vremenskim razmeram, vidljivosti in preglednosti ceste, stanju vozila in morebitnega tovora tako, da lahko v vidni razdalji vozilo ustavi. Največja dovoljena hitrost kolesarja je omejena na kolesarskih poteh in stezah na 25 km/h, v območjih umirjenega prometa in v območjih za pešce na 5 km/h, na ostalih cestah, ki jih kolesar sme uporabljati, pa lahko vozi največ tako hitro kot ostala vozila.

Kolesarji, ki vozijo v skupini smejo voziti le eden za drugim, varnostna razdalja pa je odvisna od hitrosti kolesarjenja, najmanjša pa naj bo enaka dolžinam treh koles. [13]



II- 40 kolesarska steza ali pot.



II- 14 prepovedan promet za kolesa.



III – 78 kolesarska povezava.

Slika 5: Prometni znaki. [14]

2.7.1 Oprema kolesarjev in koles

Obvezna oprema kolesa so krmilo, prednja in zadnja zavora, luči (bela za osvetljevanje ceste, rdeča pozicijska luč zadaj) in odsevniki (rdeči odsevnik zadaj, rumeni bočni odsevniki na obeh kolesih ter v pedalih) in zvonec.

Zaščitne čelade morajo pri kolesarjenju obvezno nositi mlajši od 14 let, enako pa velja tudi za osebe, ki so mlajše od 14 let in se na kolesu vozijo kot potniki. Zaščitnih čelad ni potrebno uporabljati edino osebam, ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da zaščitne čelade ne morejo uporabljati. Kolesarska čelada mora biti izdelana v skladu z mednarodnim standardom za kolesarske čelade EN 1078 z oznako CE. Na nalepki mora biti oznaka proizvajalca, države, kjer je bila izdelana, velikost čelade in leto proizvodnje. Nalepka z oznako standarda mora biti na levi strani čelade. Navodilo kako se uporablja čelada, pa je obvezno na desni notranji strani čelade. [15]



Slika 6: Obvezna oprema kolesa. [16]



Slika 7: Obvezna in dodatna oprema kolesa. [17]



Slika 8: Kolesarske čelade. [18]

3 RAZISKOVALNI DEL

3.1 Prometno varnostni načrt OŠ Mladika

Na šoli imamo izdelan prometno varnostni načrt. Na njem so določene poti, po katerih učenci naše šole najvarneje prihajajo in odhajajo iz šole. Na njem so posebej določena nevarna mesta. Z vsebino so seznanjeni vsi učenci in njihovi starši. Karta je izobešena v učilnicah in na hodnikih.



Slika 9: Prometno varnostni načrt OŠ Mladika.

3.2 Učenci osnovne šole Mladika kot pešci

3.2.1 Nošenje rutic učencev prvega in drugega razreda

Vsi učenci 1. razreda so na začetku šolskega leta od različnih zavarovalnic prejeli rumene rutice. Ker je po zakonu nošenje rutice obvezno, smo preverjali ali jih učenci nosijo. Nenapovedano smo naredili nekaj kontrol. Rezultati opazovanja so naslednji:

Tabela 2: Nošenje rutic v 1. a.

DATUM	ŠTEVILO UČENCEV V ŠOLI	UČENCI Z RUTICO	UČENCI BREZ RUTICE	UČENCI Z RUTICO V TORBI
28.9.2011	20	20	0	0
12.1.2012	19	2	10	7
1.2.2012	20	9	11	0

Tabela 3: Nošenje rutic v 1. b.

DATUM	ŠTEVILO UČENCEV V ŠOLI	UČENCI Z RUTICO	UČENCI BREZ RUTICE	UČENCI Z RUTICO V TORBI
28.9.2011	19	17	2	0
12.1.2012	19	13	7	0
1.2.2012	17	11	6	0

Nošenje rutic smo opazovali tudi v 2. razredu, saj je tudi za učence te starosti rutica obvezna. Prvo kontrolo smo naredili zadnji teden v prejšnjem šolskem letu 2010/2011, ko so to bili še učenci 1. razreda. S kontrolo smo nadaljevali v tem šolskem letu. Rezultati so bili naslednji:

Tabela 4: Nošenje rutic v 2. a.

DATUM	ŠTEVILO UČENCEV V ŠOLI	UČENCI Z RUTICO	UČENCI BREZ RUTICE	UČENCI Z RUTICO V TORBI
22.6.2011	16	2	14	0
12.1.2012	17	4	9	4
1.2.2012	17	5	12	0

Tabela 5: Nošenje rutic v 2. b.

DATUM	ŠTEVILO UČENCEV V ŠOLI	UČENCI Z RUTICO	UČENCI BREZ RUTICE	UČENCI Z RUTICO V TORBI
22.6.2011	18	8	10	0
12.1.2012	16	1	13	2
2.1.2012	14	3	11	0

3.2.2 Obisk policista

V sredo, 19.10.2011 je učence obeh prvih razredov obiskal policist Marjan Vrbnjak. Po kratkem nagovoru v razredu, jih je pospremil na ulice v okolici šole.



Slika 10: 1.b razred med vajo.



Slika 11: 1.a razred med vajo.

Policist je učencem obeh prvih razredov povedal in pokazal kako se morajo obnašati in katera pravila morajo upoštevati med prečkanjem ceste čez prehod. Obvestil jih je tudi o nevarnostih, ki se jim lahko zgodijo med prečkanjem prehoda ali med čakanjem na prehodu. Učenci so se skupaj naučili kako prečkati prehod.

3.2.3 Intervju z ravnateljem

O prometni varnosti učencev osnovne šole Mladika smo se pogovarjali z ravnateljem, gospodom Bogomirjem Širovnikom.

1. Kako ste poskrbeli za obveščenost staršev o prometni varnosti?

Tudi letos sem starše učencev nagovoril in jim razložil celotno varno pot do šole, za tiste učence, ki ne uporabljajo šolskega avtobusnega prevoza, kako morajo poskrbeti za prevoz svojega otroka in kakšne so omejitve hitrosti okoli šole. Policist je starše obvestil o kazenski odgovornosti, če oni ali njihovi otroci ne bi upoštevali pravil.

2. Kako ste poskrbeli za varnost učencev v prometu?

V šoli skrbimo predvsem za izobraževanje učencev, kot vsako leto pa smo tudi letos poskrbeli za njihovo vidnost v prometu in jim razdelili rumene rutice in kape.

3. Kje so najpogostejše kršitve šolske poti in najnevarnejše točke v prometu?

Veliko učencev, predvsem starejših, ne uporablja varne šolske poti, saj je nekoliko daljša, vendar neprimerno varnejša od drugih. Za učence sta najbolj nevarni točki v prometu na križišču pri semaforjih in na prehodu za pešce pri Borovem, vendar pa opažamo, da se največ učencem namesto za varno šolsko pot odloči ravno za ti dve. Za učence veliko nevarnost predstavljajo tudi razna dela na cesti. Za učence, ki do šole kolesarijo pa so zelo nevarne Ormoška cesta, Osojnikova cesta in Rogozniška cesta, saj niso opremljene s kolesarsko stezo.

4. Kako morajo starši poskrbeti za prihod in odhod prvošolcev iz šole?

Prvošolci so še posebej ranljivi na cestah saj se prvič srečajo z nevarnostmi v prometu, zato morajo starši svoje prvošolce spremljati do vhoda šole po šolski varni poti. Spremljajo jih lahko tudi starejši bratje ali sestre s pooblastilom staršev. Starši, ki svoje otroke vozijo v šolo morajo poskrbeti za ustrezno opremo avtomobila in upoštevati pravila za prevažanje otrok v avtomobilu (otroški sedeži, pripasanost...). Za učence, ki uporabljajo šolski avtobus, na postaji pred šolo skrbijo dežurni učitelji, od izstopne postaje in do doma ali obratno pa za spremstvo skrbijo starši sami.

5. Kakšne so omejitve hitrosti okoli šole?

Po cesti okrog šole je omejitev hitrosti 30 km/h. Veliko učencev prečka to cesto zato je zelo pomembno, da vozniki upoštevajo omejitve. Ptujška policija bo zato tudi na cesti ob šoli izvajala radarske kontrole.

6. Kaj morajo upoštevati učenci, ki v šolo pridejo s kolesom?

Učenci od 1. do 5. razreda se lahko v šolo vozijo s kolesom v spremstvu odrasle osebe, starejši učenci, ki imajo opravljen kolesarski izpit pa lahko kolesarijo sami. Obvezno je nošenje čelade pri vseh starostih in ustrezna oprema kolesa. Učencem svetujemo, da se izogibajo zelo prometnim cestam in, če se le da, uporabljajo šolsko varno pot.

3.2.4 Intervju s policistom

O prometni varnosti učencev osnovne šole Mladika, smo se pogovarjali z vodjem policijskega okoliša, gospodom Marjanom Vrbnjakom.

1. Kako obveščate učence prvih razredov in njihove starše o nošenju rumenih rutic?

Učence prvih razredov osnovne šole policisti obveščamo o pomembnosti nošenja rumenih rutic, kakor tudi o vseh oblikah varnega ravnanja in obnašanja v prometu, ob neposrednih in vsakodnevnih stikih z njimi. Pri tem gre predvsem za obiske v razredih, kjer je učencem predstavljena pomembnost nošenja rumenih rutic. Po prvih pogovorih v razredu gremo z učenci na prve sprehode po varni šolski

poti, kjer se pokaže praktična uporaba rumenih rutic, prečkanje vozišča ter sama hoja po pločniku. Starši učencev prvih razredov so o pomembnosti nošenja rumenih rutic seznanjeni prvi šolski dan, ko jim policist oz. vodja policijskega okoliša v krajši predstavitvi prikaže pomembnost spoštovanja prometnih predpisov glede nošenja rumenih rutic, prevozi v osebnih avtomobilih ter ostale ukrepe glede varne udeležbe v prometu.

2. Kako obveščate učence drugih razredov in njihove starše o nošenju rumenih rutic?

Starše učencev drugih razredov obveščamo o pomembnosti uporabe rumenih rutic ob udeležbah na sestankih in govorilnih urah. Na željo učiteljic se udeležimo pogovorov z učenci tudi v 2. razredu, kjer jim na enak način kot učencem v prvih razredih predstavimo pomembnost upoštevanja prometnih predpisov.

3. Kako je z vožnjo otrok 1. triade v avtomobilu?

Policijska postaja več ne vodi štetja uporabe varnostnih pasov, kakor tudi uporabe otroških sedežev za prevoz otrok. Iz statističnih pokazateljev pa je razvidno, da so policisti PP Ptuj, v letu 2011 izrekli 15 kazni staršem oz. voznikom, ki so nepravilno vozili otroke v vozilih. V letu 2010 je bilo teh kršitev 25. Izrečenih je bilo tudi 881 glob zaradi neuporabe varnostnih pasov polnoletnih udeležencev v vozilih.

4. Kakšni so podatki o prometni varnosti na prehodu na Osojnikovi cesti, v križišču Ormoške in Osojnikove ceste, v Spuhlji in na Rogozniški cesti?

Promet na Osojnikovi cesti je zelo velik, ter se vsako leto povečuje. Pri tem gre predvsem za varnost na prehodu za pešce pri trgovini Borovo. Policijska postaja Ptuj in Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Ptuj si zelo prizadevata za sistemsko rešitev prehoda za pešce. Enak problem je v križišču Osojnikove in Ormoške ceste na Ptuj (Minoritski trg), saj na teh mestih vsako prečkanje vozišča predstavlja nevarnost za udeležence. Hoja pešcev po Rogozniški cesti je zelo nevarna, saj na delu ceste med skladiščem Mercator in križišču z Ormoško cesto ni pločnikov, tako da pešci hodijo po vozišču. Vse tri nevarne točke se bodo reševale po zagotavljanju pristojnih na Mestni občini Ptuj ter na Ministrstvu za promet, po izboljšanju stanja v Republiki Sloveniji na področju javnih financ.

5. Kakšna je prometna varnost v šolskem okolišu?

Prometna varnost na območju šolskega okoliša OŠ Mladika je nezadovoljiva, saj se na območju Ormoške in Dornavske ceste zgodi veliko prometni nesreč, kakor tudi v samem naselju Spuhlja. Na območju Policijske postaje Ptuj so se v letu 2011 zgodile 4 nesreče, v katerih so bili udeleženi otroci v starosti do 7 let; 11 prometnih nesreč, v katerih so bili udeleženi otroci med 7 in 14 let starosti; 6 nesreč, v katerih so bili udeleženi mladoletniki v starosti med 14 in 16 let, ter 17 prometnih nesreč, v katerih so bili udeleženi mladostniki v starosti med 16. in 18 let. Pri tem je bilo ugotovljeno, da je bilo v prometnih nesrečah v letu 2011 udeleženih na območju Policijske postaje Ptuj tudi 18 pešcev.

6. Kako je z opremljenostjo koles in kolesarjev v času opravljanja kolesarskega izpita in kasneje?

Učenci oz. njihovi starši ob opravljanju kolesarskih izpitov poskrbijo za opremo koles šolarjev, kljub temu pa dajejo premajhen poudarek na nabavi in kasneje uporabi varnostnih čelad. Čelade so povečini premajhne, poškodovane ali pa jim manjkajo zapenjalni pasovi. Pri starejših učencih pa je opazno, da starši ter tudi sami učenci ne skrbijo več za potrebno opremo kolesa, ravno tako ne za uporabo varnostne čelade. S strani policistov je bilo v letu 2011 napisanih kar nekaj obvestil staršem glede neuporabe varnostnih čelad.

7. Kako vozijo kolesarji?

Kljub opravljenemu kolesarskemu izpitu, katerega opravljajo učenci v 5. razredu, kasneje učenci pozabljajo na pravila, ki veljajo glede varne udeležbe v prometu. V letu 2011 so bili namreč kolesarji udeleženi v 27 prometnih nesrečah, pri čemer je treba poudariti, da so pri takšnih prometnih nesrečah prisotne telesne poškodbe oz. hujše posledice.

8. Vožnja otrok v avtobusu (pregled na avtobusu, pregled vozila).

Ob pričetku šolskega leta policisti opravijo nadzor na vseh avtobusih, kateri prevažajo otroke v šolo in iz šole, ravno tako z nadzori avtobusov nadaljujejo skozi šolsko leto. Pri nadzoru opravijo kontrolo vozila, dokumentov voznika in vozila, poseben poudarek pa dajejo na prevozu otrok v šolo in iz šole. Pri tem pa je potrebno poudariti, da je posebna pozornost dana na uporabi varnostnih pasov v avtobusu.

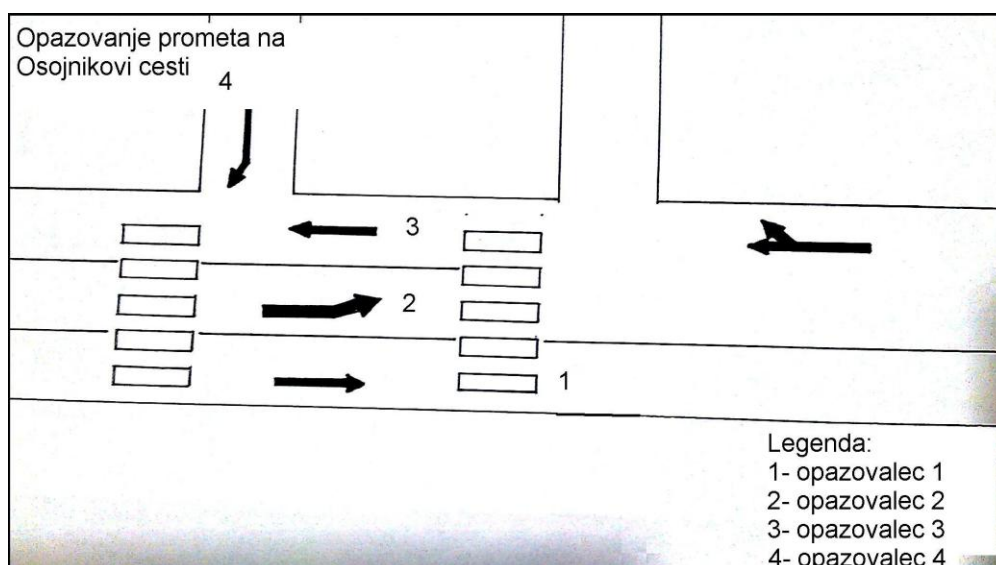
3.2.5 Opazovanje in štetje prometa na prehodih za pešce

Na poti v šolo in na šolski avtobus mora veliko učencev naše šole prečkati prehode za pešce čez zelo prometne ceste. Opazovali in šteli smo promet na štirih najbolj prometnih točkah. Opazovanje smo izvajali zjutraj, v intervalu ene ure, v času ko gredo učenci naše šole v šolo.

3.2.5.1 Križišče na Osojnikovi cesti

V četrtek, 17.11.2011 smo pred poukom od 7.25 do 8.25 na križišču na Osojnikovi cesti pri trgovini Borovo opazovali in šteli promet. Namen našega opazovanja je bil prešteti ves promet, ki se odvija čez prehoda za pešce čez katerega poteka šolska pot. Opazovanje smo si razdelili na štiri opazovalne točke, vsako za enega opazovalca:

- opazovalec 1 je štel promet iz smeri Maribora proti avtobusni postaji,
- opazovalec 2 je štel promet iz smeri Maribora, ki so zavijali levo na cesto mimo hotela,
- opazovalec 3 je štel promet vozil, ki so vozila naravnost proti semaforiziranemu križišču mimo trgovine Borovo,
- opazovalec 4 je štel promet vozil, ki so zavijala desno pri parkirišču in se vključevala v promet.



Slika 12: Opazovalni načrt.

Tabela 6: Rezultati opazovanja na Osojnikovi cesti.

številka opazovalca	1	2	3	4
vozila	413	182	603	86
kolesarji	2	2	/	/
pešci	31	95	/	/

Število vozil na prehodu:

- prehod 1: **1284**
- prehod 2: **1198**

Tabela 7: Rezultati opazovanja na prehodih na Osojnikovi cesti.

	število vozil	število pešcev	število kolesarjev
prehod 1	1284	31	2
prehod 2	1198	95	2

Ugotovitve med opazovanjem:

- število tovornih vozil je bilo majhno,
- kolesarji so se vozili čez prehod za pešce in ne čez prehod za kolesarje,
- vozniki so upoštevali pešce na prehodu,
- vozila so ves čas opazovanja vozila v koloni, zato je bila hitrost zmerena,
- učenci naše šole so večinoma uporabljali prehod 2.



Slika 13: Križišče na Osojnikovi cesti.



Slika 14: Prehod za pešce 1.



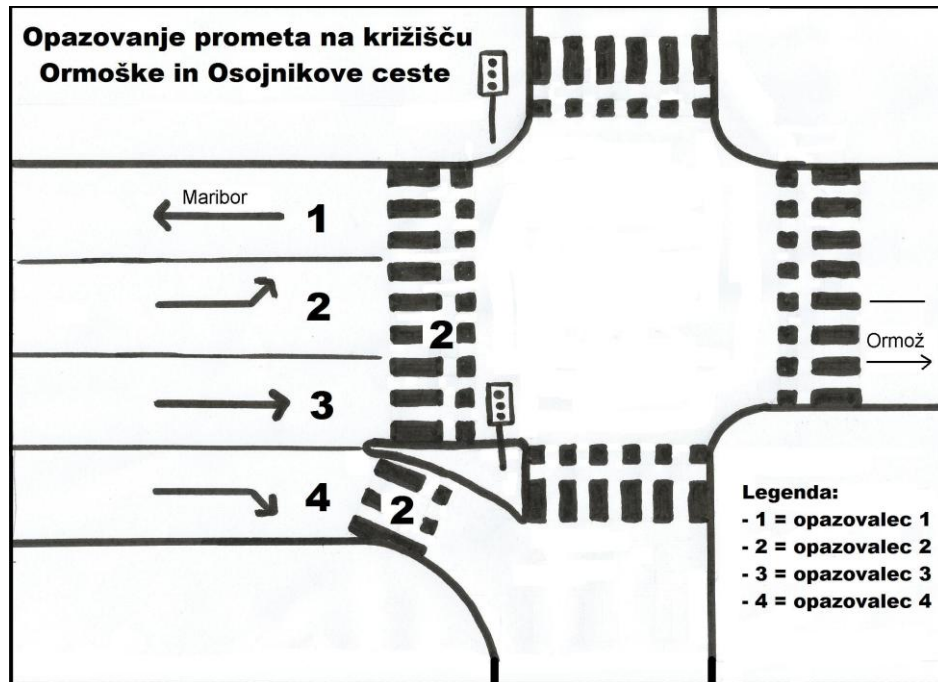
Slika 15: Prehod za pešce 2.

3.2.5.2 Križišče Ormoške in Osojnikove ceste

V četrtek, 24.11. 2011 smo med 7.25 in 8.25 uro na semaforiziranem križišču Ormoške in Osojnikove ceste opazovali promet. Opazovali smo štirje opazovalci, šteli pa smo vozila, kolesarje in pešce na različnih delih križišča.

- opazovalec 1 je štel vozila, ki so peljala po Ormoški cesti proti Mariboru, vozila, ki so zavijala iz Osojnikove ceste proti Mariboru in vozila, ki so zavijala iz mesta proti Mariboru,

- opazovalec 2 je štel vozila, ki so iz Ormoške ceste iz smeri Maribora zavijala proti mestu in pešce ter kolesarje, ki so prečkali prehode za pešce in kolesarje,
- opazovalec 3 je štel vozila, ki so peljala po Ormoški cesti iz smeri Maribora proti Ormožu,
- opazovalec 4 je štel vozila, ki so zavijala iz Ormoške ceste iz smeri Maribora na Osojnikovo cesto.



Slika 16: Opazovalni načrt.

Tabela 8: Rezultati opazovanja na križišču Osojnikove in Ormoške ceste.

opazovalec	vozila	kolesarji	pešci	pešci – učenci naše šole
1	456	/	/	/
2	56	3	16	11
3	154	/	/	/
4	254	/	/	/

Ugotovitve, opažanja:

- veliko naših učence prečka prehod čez to križišče, čeprav ni del Šolske varne poti,
- na križišču ni veliko tovornih vozil,
- vozniki in pešci upoštevajo semaforje,
- kolesarji ne prečkajo pravilno prehoda,
- vozila se vozijo z zmerno hitrostjo, saj je na križišču gneča.



Slika 17: Križišče pri podvozu.

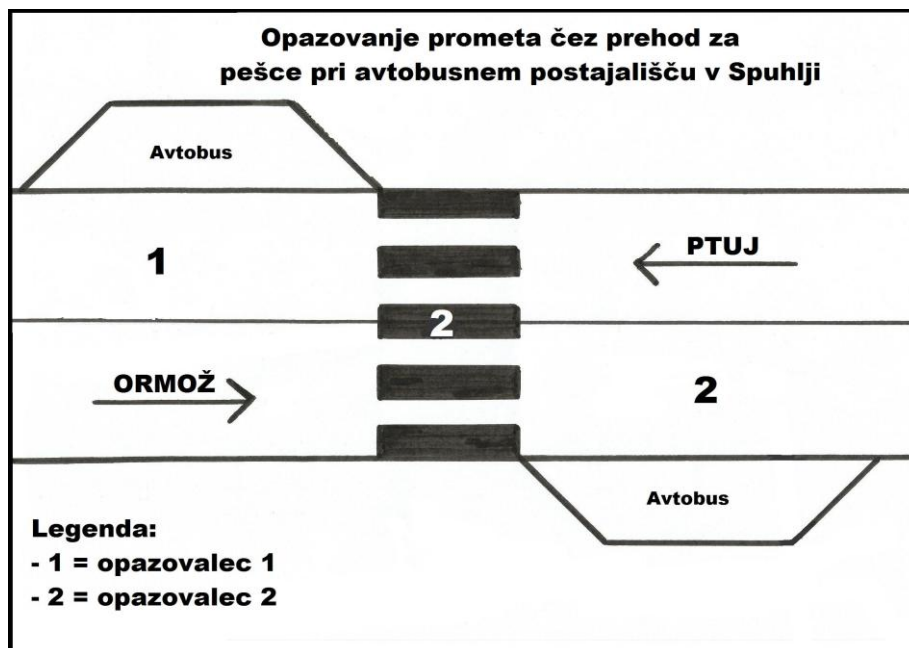


Slika 18: Prehod za pešce s semaforji.

3.2.5.3 Avtobusno postajališče v Spuhlji

V petek, 23.12.2011 sva pred poukom med 7.00 in 8.00 na avtobusnem postajališču v Spuhlji ob prehodu za pešce, ki ga prečka veliko učencev naše šole na poti do avtobusnega postajališča, opazovala in štela promet. Namen opazovanja je bil zabeležiti ves promet, ki se odvija čez prehod za pešce. Štela sva osebna vozila, pešce in tovorna vozila. Opazovanje sva si razdelila na dve opazovalni točki, vsako za enega opazovalca:

- opazovalec 1 je štel promet iz smeri Ptujja proti Ormožu,
- opazovalec 2 je štel promet iz smeri Ormoža proti Ptujju in pešce, ki so prečkali prehod za pešce.



Slika 19: Opazovalni načrt

Tabela 9: Rezultati opazovanja v Spuhlji.

opazovalec	1	2
osebna vozila	240	353
tovorna vozila	16	15
pešci	/	19



Slika 20: Prehod za pešce v Spuhlji.

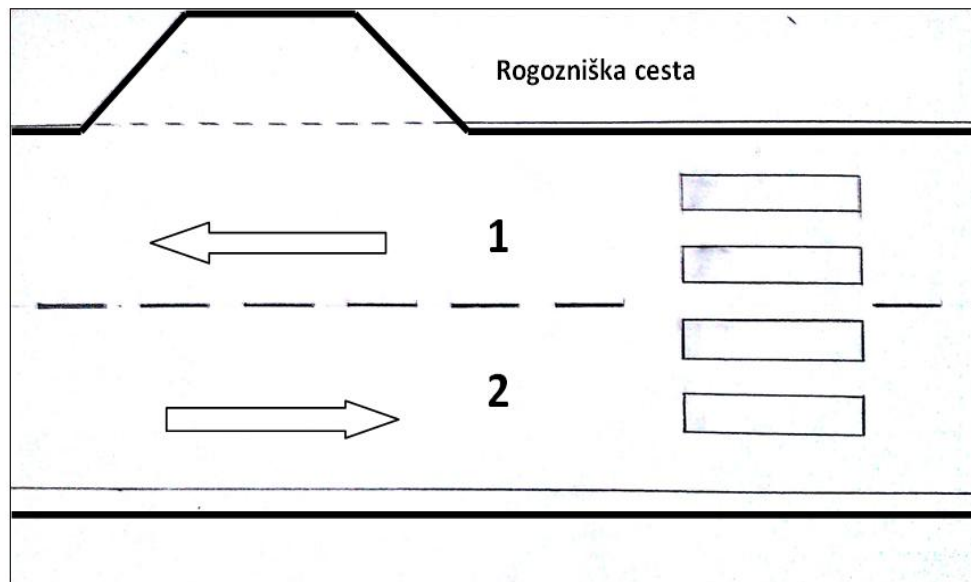
Opazanja in ugotovitve med opazovanjem:

- vozniki so na prehodu za pešce pešcem redko ustavljali,
- hitrost vožnje je bila velika,
- opazila sva tovornjake iz Slovenije, Hrvaške, BiH in Slovaške,
- gostota prometa je bila velika,
- tovornjakov je bilo nekoliko manj, kot ostale dni, zaradi bližajočih praznikov.

3.2.5.4 Rogozniška cesta

V četrtek, 5.1.2012 sva pred poukom od 7.00 do 8.00, na postajališču in na prehodu za pešce na Rogozniški cesti opazovala in štela promet. Namen opazovanja je bil zabeležiti ves promet, ki se odvija preko prehoda za pešce ob avtobusni postaji. Opazovanje sva si razdelila na dve opazovalni točki, vsako za enega opazovalca:

- opazovalec 1 je štel vozila, ki so prihajala iz smeri Dornava proti Ptuju in pešce, ki so prečkali prehod,
- opazovalec 2 je štel vozila, ki so prihajala iz smeri Ptuja proti Dornavi.



Slika 21: Opazovalni načrt.

Tabela 10: Rezultati opazovanja na Rogozniški cesti

opazovalec	1	2
število vozil	81	153
pešci	14	/



Slika 22: Rogozniška cesta.

3.3 Učenci kot potniki v avtobusu

3.3.1 Učenci vozači

Na šoli imamo 191 vozačev. Prevozi so urejeni za vse učence, ki imajo do šole več kot 4 km ali pa njihova šolska pot ni varna.

Tabela 11: Vozni red šolskega avtobusa.

Smer	Odhod z začetne postaje	Odhod iz šole od pon. do čet.	Odhod iz šole v petek
mesto	7.45	13.30	13.30
		15.30	15.30
Brstje-Spuhlja	7.05	13.00	13.00
	8.00	13.30	13.40
	8.05	14.00	14.15
	8.50	15.35	
	9.29 (redni Spuhlja II)		

MESTO

Smer vožnje v šolo:

7.45 - Avtobusna postaja
7.47 - Volkmerjeva c.
7.49 - Ul. 5. Prekomorske
7.52 - Rimska ploščad
7.54 - Potrčeva c.
7.58 - Nova vas
8.06 - Rogozniška c. (Šegula)
8.10 - Mladika

Za domov velja obratna smer.

BRSTJE-SPUHLJA

Smer vožnje v šolo ob 7.05:

7.05 - Dornavska cesta - Merkur
7.09 - Belšakova ul.
7.12 - Brstje
7.15 - Spuhlja 7.20 - Spuhlja - žaga Bezjak
7.23 - Spuhlja G
7.24 - Budina
7.26 - Ormoška
7.30 - Mladika

Smer vožnje v šolo ob 8.00:

8.00 - Spuhlja
8.05 - Spuhlja - žaga Bezjak
8.08 - Spuhlja G
8.08 - Budina
8.09 - Budina
8.11 - Ormoška
8.15 - Mladika

Smer vožnje v šolo ob 8.05:

8.05 - Belšakova ul.
8.08 - Brstje
8.10 - Dornavska c. - Merkur
8.14 - Mladika

Smer vožnje domov:

Mladika, Dornavska c. Merkur, Brstje, Belšakova u., Budina, Spuhlja G, Spuhlja žaga Bezjak, Spuhlja

3.3.2 Urejenost avtobusnih postajališč

Pregledali smo vsa postajališča šolskega avtobusa. Opazovali smo urejenost, označenost z ustreznimi prometnimi znaki in varnost posameznih postajališč.

Tabela 12: Urejenost postajališča na Ulici 5. Prekomorske.

Postajališče	Talna označba	Prometni znak za avtobusno postajališče	Postajališče izven ceste	Streha	Drugo
Ul. 5. Prekomorske	Ne	Ne	Ne	Ne	Postajališče ni urejeno, je zaparkirano, precej prometa vendar vozijo z zmerno hitrostjo.



Slika 23: Ulica 5. Prekomurske.

Tabela 13: Urejenost postajališča na Volkmerjevi cesti.

Postajališče	Talna označba	Prometni znak za avtobusno postajališče	Postajališče izven ceste	Streha	Drugo
Volkmerjeva cesta	Ne	Da	Ne	Ne	Gost promet



Slika 24: Volkmerjeva cesta.

Tabela 14: Urejenost postajališča na Potrčevi cesti.

Postajališče	Talna označba	Prometni znak za avtobusno postajališče	Postajališče izven ceste	Streha	Drugo
Potrčeva ulica	Da	Da	Da	Da	Postajališče je urejeno, gost promet.



Slika 25: Potrčeva cesta.

Tabela 15: Urejenost postajališča Nova cerkev.

Postajališče	Talna označba	Prometni znak za avtobusno postajališče	Postajališče izven ceste	Streha	Drugo
Nova cerkev	Ne	Ne	Da	Ne	Postajališče je na parkirišču pred cerkvijo.



Slika 26: Postajališče pri Novi cerkvi.

Tabela 16: Urejenost postajališča na Dornavski cesti.

Postajališče	Talna označba	Prometni znak za avtobusno postajališče	Postajališče izven ceste	Streha	Drugo
Rogozniška cesta	Da	Da	Da	Ne	Postajališči sta urejeni na obeh straneh ceste, zelo gost promet.



Slika 27: Postajališče Dornavska cesta.

Tabela 17: Urejenost avtobusnega postajališča pri Manca

Postajališče	Talna označba	Prometni znak za avtobusno postajališče	Postajališče izven ceste	Streha	Drugo
Manca	Da	Da	Ne	Ne	Ni zelo prometno, vendar blizu križišča.



Slika 28: Postajališče Manca.

Tabela 18: Urejenost postajališča Ormoška cesta.

Postajališče	Talna označba	Prometni znak za avtobusno postajališče	Postajališče izven ceste	Streha	Drugo
Ormoška cesta	Da	Da	Da	Da	Postajališče je urjeno na obeh straneh ceste (streha samo na vstopni strani).



Slika 29: Postajališče Ormoška cesta.

Tabela 19: Urejenost postajališča Belšakova Venera.

Postajališče	Talna označba	Prometni znak za avtobusno postajališče	Postajališče izven ceste	Streha	Drugo
Belšakova ulica - Venera	Da	Da	Ne	Ne	Zaradi »ležečih policajev« je hitrost majhna, ravna cesta omogoča dobro vidljivost.



Slika 30: Postajališče Belšakova ulica (Venera).

Tabela 20: Urejenost postajališča Belšakova – vrtec.

Postajališče	Talna označba	Prometni znak za avtobusno postajališče	Postajališče izven ceste	Streha	Drugo
Belšakova ulica - vrtec	Da	Da	Ne	Ne	Zaradi »ležečih policajev« je hitrost majhna, ravna cesta omogoča dobro vidljivost.



Slika 31: Postajališče Belšakova ulica (vrtec).

Tabela 21: Urejenost postajališča Belšakova ulica – Kekec.

Postajališče	Talna označba	Prometni znak za avtobusno postajališče	Postajališče izven ceste	Streha	Drugo
Belšakova ulica -Kekec	Ne	Da (v slepi ulici)	Ne (avtobus stoji na križišču)	Ne	Zaradi »ležečih policajev« je hitrost majhna, ravna cesta omogoča dobro vidljivost.



Slika 32: Postajališče Belšakova ulica (Kekec).

Tabela 22: Urejenost postajališča Spuhlja 1.

Postajališče	Talna označba	Prometni znak za avtobusno postajališče	Postajališče izven ceste	Streha	Drugo
Spuhlja 1	Da	Da	Da	Da	Postajališči sta urejeni na obeh straneh ceste, zelo gost promet.



Slika 33: Postajališče Spuhlja 1.

Tabela 23: Urejenost postajališča Spuhlja 2.

Postajališče	Talna označba	Prometni znak za avtobusno postajališče	Postajališče izven ceste	Streha	Drugo
Spuhlja 2	Da	Da	Da	Da	Postajališči sta urejeni na obeh straneh ceste, zelo gost promet.



Slika 34 Postajališče Spuhlja 2.

Tabela 24: Urejenost postajališča Spuhlja Koče.

Postajališče	Talna označba	Prometni znak za avtobusno postajališče	Postajališče izven ceste	Streha	Drugo
Spuhlja - Koče	Da	Da	Ne	Ne	Učenci čakajo na pločniku, vendar cesta ni prometna.



Slika 35: Postajališče Spuhlja-Koče.

Tabela 25: Urejenost postajališča Spuhlja Žaga.

Postajališče	Talna označba	Prometni znak za avtobusno postajališče	Postajališče izven ceste	Streha	Drugo
Spuhlja - Žaga	Ne	Da	Ne	Ne	Postajališče je slabo urejeno, ni veliko prometa.



Slika 36: Postajališče Spuhlja Žaga.

3.4 Učenci kot kolesarji

3.4.1 Kontrola koles

Nekaj učencev se v šolo vozi s kolesom. Izvedli smo kontrolo opreme kolesarjev in koles s katerimi so se učenci pripeljali. Opazovanje smo izpeljali zjutraj od 7.30 do 8.30. Rezultati so bili naslednji:

Tabela 26: Opremljenost koles in kolesarjev.

DATUM	ŠTEVILO KOLES	OPREMLJENI	DELNO OPREMLJENI	NE OPREMLJENI	ČELADA DA
16.9.2011	34	4	30	/	10
29.9.2011	32	1	31	/	14

Kolesa., ki so bila delno opremljena niso imela luči ali zvonca.

V šoli imamo zelo zastarelo in neustrezno kolesarnico.



Slika 37: Kolesarnica OŠ Mladika.

3.4.2 Pot s kolesom do šole

Ob lepem vremenu se učenci iz različnih smeri v šolo pripeljejo tudi s kolesom. Opazovali smo nekatere poti, po katerih se pripelje največ učencev. Pozornost smo polagali na urejenost kolesarskih stez in označb za kolesarje. Opazovanje je potekalo v petek, 16.12.2011. Rezultati opazovanja so naslednji:

Tabela 27: Urejenost poti za kolesarje.

Ulica	Kolesarska steza	Drugo
Volkmerjeva cesta	Od blokov do SŠC, dalje je ni.	Konec steze ni označen, zelo prometno.
Ciril Metodov drevored	Ne	/
Potrčeva cesta	Da, na obeh straneh.	Od semaforjev dalje je zelo prometno.
Osojnikova cesta	Da	
Rogozniška cesta	Od križišča proti Žabjaku ni niti pločnika. Od križišča do Merkurja je kol. steza.	
Belšakova ulica	Da	Lepo urejeno.



Slika 38: Urejena kolesarska steza na Potrčevi cesti.



Slika 39: Kolesarska steza na Dornavski cesti.



Slika 40: Neurejena pot za kolesarje v Brstju.



Slika 41: Prometna Ormoška cesta brez kolesarske steze.



Slika 42: Urejena kolesarska steza v Belšakovi ulici.

3.5 Anketa

V okviru naše raziskovalne naloge smo izvedli tudi anketo, v kateri smo učence anketirali o njihovi udeležbi v prometu ter upoštevanju prometnih pravil. Anketirali smo 37 učencev naše šole od šestega do devetega razreda.

1. Prihajanje naših učencev v šolo.

- 36 % jih prihaja v šolo s šolskim avtobusom,
- 30 % jih pride peš,
- 16 % se jih ob lepem vremenu pripelje s kolesom,
- 18 % se jih pripelje s starši.

2. Mnenje učencev o varnosti šolske poti.

- 73 % učencev meni, da je šolska pot varna,
- 22 % učencev meni, da šolska pot ni varna,
- 5 % učencev ne ve ali je pot varna ali ne.

3. Uporaba kolesarske čelade ob vožnji s kolesom.

- 78 % učencev uporablja kolesarsko čelado,
- 22 % učencev ne uporablja kolesarske čelade.

4. Opremljenost kolesa (Oprema: rdeča luč in odsevník zadaj, zvonec, bela luč spredaj, bočni odsevníki, odsevníki v pedalih, zavore).

- 92 % učencev meni, da ima opremljeno kolo,
- 8 % učencev meni, da nima opremljenega kolesa.

5. Katere prometne površine uporabljajo učenci pri vožnji s kolesom v šolo?

- 48 % učencev uporablja kolesarsko stezo,
- 23 % učencev uporablja kolesarsko stezo in cesto,
- 14 % jih uporablja pločnik,
- 9 % učencev uporablja pločnik in kolesarsko stezo,
- 6 % učencev uporablja cesto.

6. Uporaba varnostnega pasu na šolskem avtobusu.

- 58 % učencev se pripne samo ob zahtevi voznika avtobusa,
- 36 % učencev nikoli ne uporablja varnostnega pasu na šolskem avtobusu,
- 6 % učencev vedno uporablja varnostni pas na šolskem avtobusu.

4 RAZPRAVA

Prometno varnostni načrt osnovne šole Mladika

Na šoli imamo izdelani prometno varnostni načrt s katerim so določene varne poti v okolici šole. Na načrtu so označene tudi nevarne točke. Z vsebino načrta se na začetku šolskega leta seznanijo vse učence od prvega do devetega razreda, ter starše na prvem roditeljskem sestanku.

Učenci OŠ Mladika kot pešci

Ker je nošenje rutic za učence prvega in drugega razreda po zakonu obvezno, smo se odločili, da bomo pregledovali nošenje rutic v prvih in drugih razredih na naši šoli. Zbrali smo podatke o obveščeni staršev in učencev o obveznem nošenju rumenih rutic. Starši so bili obveščeni prvi šolski dan iz strani ravnatelja in policista ter na prvem roditeljskem sestanku meseca septembra. Vsi učenci prvega in drugega razreda so prvi dan dobili rutico v šoli.

Ker nas je zanimalo nošenje rutic učencev prvega in drugega razreda, smo od septembra do februarja izvedli nenapovedane kontrole.

Ob kontroli konec meseca septembra je 94 % učencev prvega razreda imelo rumeno rutico. Kontrolo smo ponovili meseca januarja in februarja in ugotovili, da je z rutico prišlo v šolo le 56 % prvošolcev.

Preverili smo nošenje rutic tudi v drugih razredih. Prvo kontrolo smo izvedli že meseca junija, ko so to bili še prvošolčki in ugotovili, da je imelo rutico le 29 % učencev. Kontrolo smo ponovili meseca januarja in februarja in ugotovili, da je rutico imelo le 26 % učencev. Rezultati so nas negativno presenetili.

Naše predvidevanje, da bo imelo rutico vsaj polovica učencev prvega in drugega razreda moramo žal zanikati, saj nosi rutice polovica učencev le v prvem razredu, v drugem pa le četrtnina učencev. Ker so bili rezultati raziskave tako slabi, smo se odločili, da izdelamo zloženko s katero bomo obvestili starše prvega in drugega razreda o pomembnosti in obveznosti nošenja rumene rutice.

O pravilnem in varnem obnašanju učencev prvega razreda v prometu vsako leto poskrbi tudi vodja policijskega okoliša, ki učence pelje na prometne površine in jim pokaže varno obnašanje v prometu.

Odločili smo se, da bomo preverili varnost naših učencev v prometu, zato smo izvedli štetje prometa čez prehode za pešce, ki so najbolj prometni in jih naši učenci najpogosteje uporabljajo na poti v šolo. Izbrali smo prehode za pešce v Spuhlji, na Osojnikovi cesti, na križišču Osojnikove in Ormoške ceste ter na Dornavski cesti. Promet smo šteli eno uro v jutranjem času pred poukom, ko je največ naših učencev udeleženi v prometu na poti v šolo.

Na Osojnikovi cesti smo šteli promet čez dva prehoda za pešce. Prvi prehod je prečkalo 31 pešcev in dva kolesarja, drugi prehod pa kar 95 pešcev ter dva kolesarja. V tem času je čez prvi prehod peljalo 1284 vozil, čez drugega pa 1198 vozil. Opazili smo le nekaj tovornih vozil, večinoma za dostavo tamkajšnjim trgovinam. Ugotovili smo, da so kolesarji namesto prehodov za kolesarje uporabljali prehode za pešce. Vozniki motornih vozil so zaradi kolone vozili z zmerno hitrostjo in so upoštevali pešce na prehodu. Prehoda je prečkalo tudi veliko učencev naše šole, saj je tukaj določena pot v šolo, ki pa je označena kot nevarna točka.

Opazovali smo tudi promet na križišču Ormoške in Osojnikove ceste. Kljub temu, da je to križišče na šolskem prometno varnostnem načrtu, s katerim seznanimo vse starše in učence na začetku šolskega leta, označeno kot nevarno in je do šole predvidena druga pot skozi mestni park, ga še vedno uporablja veliko učencev naše šole. Čez prehod za pešce je peljalo skupno 920 vozil, prečkalo pa ga je 16 pešcev in trije kolesarji. Od skupno 16 pešcev, ki so prečkali prehod za pešce je bilo tudi 11 učencev naše šole. Tudi na tem križišču ni bilo veliko tovornih vozil in tudi tukaj kolesarji niso pravilno prečkali prehoda. Vozila so vozila z zmerno hitrostjo saj je bila na križišču gneča, vendar je križišče

kljub temu zelo nevarno zaradi različnih smeri vožnje. Vsi vozniki motornih vozil, koles in pešci pa so upoštevali semaforje in prometno signalizacijo.

Opazovali smo promet čez prehod za pešce ob avtobusnem postajališču v Spuhlji. To točko smo si izbrali zaradi velikega števila, predvsem tujih tovornih vozil, ki peljejo čez ta prehod. Vendar pa smo promet opazovali dan pred prazniki zato je bilo število tovornih vozil občutno manjše kot ponavadi. Kljub temu smo opazili nekaj tovornjakov iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine in Slovaške. Čez prehod je peljalo 593 osebnih in 31 tovornih vozil v obe smeri, prehod pa je prečkalo 19 pešcev. Vsi pešci so bili učenci naše šole. Pri opazovanju sva ugotovila, da je gostota prometa na tej cesti zelo velika, še večja pa je hitrost vozil, ki le redko ustavijo pešcem na prehodu.

Na Dornavski cesti smo šteli promet čez prehod za pešce ob avtobusnem postajališču, kjer naši učenci prečkajo prehod na poti v šolo. Med štetjem je čez prehod peljalo skupno 234 vozil, prehod za pešce pa je prečkalo 14 pešcev, ki so bili vsi učenci naše šole. Vozila so vozila zelo hitro, a so vozniki vseeno upoštevali pešce na prehodu.

Naše predvidevanje, da veliko naših učencev na poti v šolo hodi po zelo prometnih poteh, smo s štetjem prometa potrdili.

Učenci kot potniki v avtobusu

Veliko učencev naše šole uporablja šolski avtobusni prevoz, še posebej učenci iz Budine in Spuhlje, ki so bolj oddaljeni od šole. Vsak šolski dan imamo organiziran avtobusni prevoz v šolo in domov za učence, ki imajo do šole več kot 4 km, ali je njihova pot nevarna. Učenci, ki živijo v mestu imajo zjutraj na voljo en avtobus, domov pa se lahko odpeljejo v dveh terminih. Učenci, ki živijo v Spuhlji in Budini imajo za prihod v šolo organizirana dva termina, za odhod domov pa 4 termine oz. 3 v petek. Ker se kar 191 naših učencev vozi v šolo in iz šole s šolskim avtobusnim prevozom smo se odločili, da bomo preverili urejenost avtobusnih postajališč. Preverili smo vseh 14 avtobusnih postajališč, na katerih avtobus pobira naše učence in preverjali ali je na postajališču urejena talna označba, prometni znak za avtobusno postajališče in streha ter ali je postajališče izven ceste. Opazovali smo tudi druge posebnosti, kot je prometnost ceste in hitrost vozil ter lokacija postajališča. Od 14 avtobusnih postajališč, ki smo jih opazovali, so 4 postajališča opremljena z nadstreškom. Dve postajališči sta izven ceste in brez nadstreška. Sedem postajališč je kar na voznem pasu, od tega so 4 označena z talno označbo 'BUS', 3 pa samo z znakom za postajališče šolskega avtobusa. Eno postajališče je na parkirišču brez vseh oznak.

Učenci kot kolesarji

V petem razredu osnovne šole se opravlja kolesarski izpit. Po opravljenem izpitu in ob lepem vremenu se veliko učencev naše šole pripelje v šolo s kolesom. Ker smo hoteli izvedeti, kako so opremljena kolesa učencev naše šole in koliko učencev na poti v šolo uporablja kolesarsko čelado, smo izvedli kontrolo. Ugotovili smo, da skoraj nobeno kolo naših učencev ni ustrezno opremljeno (manjkajo luči, odsevniki, zvonec, ...). Ugotovili smo tudi, da učenci kljub opozorilom ne nosijo kolesarskih čelad, saj se je samo ena tretjina učencev v šolo pripeljala s kolesarsko čelado.

Ker so učenci doma iz vseh smeri mesta Ptuja in okolice, se pripeljejo po različnih poteh. Večina teh poti nima kolesarske steze, zato učenci uporabljajo pločnik. To je še posebej zaskrbljujoče, saj naši kolesarji mislijo, da se vozijo po kolesarki stezi. Kolesarske steze so zgrajene samo na novejših odsekih cest. V neposredni okolici šole ni kolesarske steze, zato se noben učenec ne more v šolo ves čas pripeljati po kolesarski stezi. Pri šoli nimamo primerne prostora za puščanje koles, saj je le ta zelo zastarel.

Naša predvidevanja, da imajo učenci kolesarji ustrezno opremljena kolesa, vendar ne nosijo kolesarske čelade, žal ne držijo, saj učenci prihajajo v šolo z neopremljenimi kolesi in brez kolesarskih čelad.

Anketa

V anketi smo dobili veliko povratnih informacij od učencev naše šole glede njihovega udejstvovanja v prometu. Ugotovili smo, da večina učencev, ki živijo dlje od šole prihaja v šolo z avtobusom, učenci, ki živijo v mestu in bližje šoli pa peš. Veliko učencev meni, da je njihova šolska pot varna. Velika večina učencev, ki uporablja šolski avtobusni prevoz, nikoli ali le ob opozorilu avtobusnega voznika uporablja varnostni pas na avtobusu. Veliko učencev, ki v šolo prihaja s kolesom je odgovorilo, da uporabljajo kolesarsko čelado in vozijo brezhibno opremljeno kolo. Ti odgovori se nam, čeprav je bila anketa anonimna, ne zdijo realni, saj smo pri kontrolah dobili bistveno drugačne rezultate. Opazili smo tudi, da učenci ne vedo katere prometne površine uporabljajo s kolesom na poti v šolo. Skoraj polovica učencev je odgovorila, da uporablja kolesarsko stezo, ki pa je urejena le na redkih cestah do šole.

Iz analize ankete lahko zaključimo, da rezultati ankete niso realni, saj se ne ujemajo z rezultati, ki smo jih dobili z dejanskim opazovanjem in štetjem na terenu.

5 ZAKLJUČEK

Naša šola, osnovna šola Mladika, je mestna šola. Učenci prihajamo v šolo iz različnih predelov mesta in okolice. Skozi Ptuj in mimo Ptuja vodi kar nekaj pomembnih prometnih poti. Veliko učencev mora na poti v šolo in iz šole prečkati zelo prometne ceste. Zanimalo nas je kako je poskrbljeno za varnost naših učencev.

Vsak dan pride v našo šolo 356 učencev, ki se pripeljejo s šolskim avtobusom, s kolesom, pripeljejo jih starši z avtom ali pridejo peš. Varnost učencev naše šole se nam zdi zelo pomembna, zato smo se odločili da raziščemo, kako sami poskrbijo za svojo varnost.

Odločili smo se, da raziskavo podrobneje razdelimo in se posvetimo vsakemu delu posebej. Raziskavo smo razdelili na učence kot pešce, kot potnike v avtobusu in kot kolesarje.

Iz literature sva se naučila, da je nošenje rutic za prve in druge razrede obvezno. Učenci v prvih in drugih razredih niso bili vestni pri nošenju rutic, v povprečju je v prvih razredih rutico nosila samo polovica učencev, v drugih razredih pa samo še četrtnina učencev.

Učenci so v največji nevarnosti na poti v šolo in iz nje, zato smo pred poukom na štirih različnih prehodih, kjer prehode največkrat prečkajo učenci naše šole šteli promet. Od 7 ure do 8 ure jutraj je na vseh krajih kontrole preko prehoda peljalo 3062 vozil, kar je veliko več kot smo pričakovali.

Vsi učenci, ki so od šole oddaljeni 4 km ali je njihova pot do šole prenevarna, imajo organiziran avtobusni prevoz. Odločili smo se, da preverimo, v kakšnem stanju so avtobusna postajališča. Kontrolo smo izvedli na vseh 14 postajališčih, kjer stoji šolski avtobus. Rezultati so pokazali precej slabo stanje postajališč, saj so bila samo 4 postajališča ustrezno opremljena, ostala so bila označena samo s talno označbo in prometnim znakom. Ker na vseh postajališčih ni nadstreška predstavlja to precej velik problem ob slabem vremenu, ko učenci čakajo na prihod šolskega avtobusa.

Ob lepem vremenu se v šolo s kolesom pripelje večina učencev, ki so opravili kolesarski izpit, zato smo se odločili, da preverimo kako so opremljena kolesa naših učencev in koliko učencev nosi kolesarsko čelado. Kolesa so večinoma delno opremljena, učenci pa v večini ne nosijo kolesarskih čelad. Učenci se v šolo ne morejo pripeljati po kolesarski stezi, saj v šolski okolici ni kolesarske steze. Imamo pa tudi zastarelo kolesarnico, ki bi bila zelo potrebna obnove.

Po vseh opazovanjih smo opravili še anketo, da bi preverili ali se učenci zavedajo svojih napak. Večina odgovorov iz ankete se ni ujemala z rezultati opazovanj.

Klub temu, da na šoli posvečamo zelo veliko pozornost prometni varnosti naših učencev, z varnostjo naših učencev ne moremo biti zadovoljni. Rezultati raziskave so namreč pokazali, da bomo morali več pozornosti nameniti obveznemu nošenju rumene rutice v prvem in drugem razredu. Zelo veliko pozornosti pa bomo morali nameniti učencem kolesarjem, da bodo le ti prihajali v šolo z ustrezno opremljenimi kolesi, med vožnjo pa bodo uporabljali kolesarsko čelado. Lokalni skupnosti bomo predstavili rezultate raziskovalne naloge, s čimer jih bomo skušali opozoriti na neurejenost postajališč šolskega avtobusa in pomanjkanje kolesarskih poti na poti do naše šole.

6 LITERATURA

1. Zakon o pravilih cestnega prometa, Uradni list RS, št. 109/2010 z dne 30.12.2010, št. 326-07/10-164/106, EPA 1248-V, 87. člen.
2. Zavod Varna pot, za večjo varnost na cestah, Maj 2008, http://www.google.si/imgres?q=vo%C5%BEnja+otrok+v+avtu&hl=sl&biw=1920&bih=813&gbv=2&tbn=isch&tbnid=LGddsnKRjteMkM:&imgrefurl=http://www.varna-pot.si/index.php%3Fk%3D10%26p%3D28%26n%3D144&docid=FaTxA8PZwGDmHM&imgurl=http://www.varna-pot.si/javne_datoteke/novice/slike/144-child4.jpg&w=150&h=169&ei=cfWzToill8yQ4gSM77zrAw&zoom=1&iact=hc&vpx=376&vpy=186&dur=1310&hovh=135&hovw=120&tx=125&ty=94&sig=117630268506447637621&page=1&tbnh=135&tbnw=120&start=0&ndsp=38&ved=1t:429,r:1,s:0 [dostop: 4.11.2011].
3. Zakon o pravilih cestnega prometa, Uradni list RS, št. 109/2010 z dne 30.12.2010, št. 326-07/10-164/106, EPA 1248-V, 90. člen.
4. Pravilnik o posebnih pogojih za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok (Ur. list RS, št. 23/09, <http://www.policija.si/index.php/preventiva-/1144-prevozi-skupin-otrok-v-cestnem-prometu?tmpl=component&print=1&page=&lang=> [dostop:4.11.2011].
5. LPP, Vožnja otrok v avtobusu, galerija slik, http://www.google.si/imgres?q=vo%C5%BEnja+otrok+v+avtobusu&hl=sl&gbv=2&biw=1920&bih=813&tbn=isch&tbnid=ky5ZiVDH3yhESM:&imgrefurl=http://www2.jh-lj.si/lpp/%3Fm%3D3%26id%3D2141&docid=xsWNcuDMEN66pM&imgurl=http://www2.jh-lj.si/upload/pic/937_na_otvoritveni_voznji_so_se_nam_pridruzili_tudi_otroci.jpg&w=490&h=326&ei=9fWzTsXWB83E4gTtxozmAw&zoom=1&iact=hc&vpx=519&vpy=456&dur=5913&hovh=183&hovw=275&tx=178&ty=107&sig=117630268506447637621&page=5&tbnh=133&tbnw=176&start=143&ndsp=36&ved=1t:429,r:20,s:143 [dostop: 4.11.2011].
6. Zakon o pravilih cestnega prometa, Uradni list RS, št. 109/2010 z dne 30.12.2010, št. 326-07/10-164/106, EPA 1248-V, 87. člen.
7. Spremnstvo otrok, <http://www.google.si/imgres?q=spremnstvo+otrok&hl=sl&gbv=2&biw=1920&bih=813&tbn=isch&tbnid=Ejs06pRaKxQYkM:&imgrefurl=http://www.prodomi.si/&docid=VmvgtBI8izQlbM&imgurl=http://www.prodomi.si/userfiles/spremnstvo%252520otrok%252520P.JPG&w=164&h=139&ei=O ezTt2CIMP44QS4I jYAw&zoom=1> [dostop: 4.11.2011].
8. Policijska uprava Murska Sobota, Spremnstvo in prevozi otrok v cestnem prometu, avgust 2006, <http://sobotainfo.com/novice/ogled/820/?s=nl> [dostop: 4.11.2011]
9. Zakon o pravilih cestnega prometa, Uradni list RS, št. 109/2010 z dne 30.12.2010, št. 326-07/10-164/106, EPA 1248-V, 87. člen.
10. Javna agencija republike Slovenije za varnost prometa, Rumena rutica, <http://www.avp-rs.si/avp/avp-si.nsf/avp/rumena-rutica> [dostop: 4.11.2011].
11. Zakon o cestah (Zces-1), Uradni list RS, št. 109/2010 z dne 30.12.2010, št. 326-07/10.163/154, EPA 1247-V, 2. člen.
12. AMZS, Omejitve hitrosti, <http://www.amzs.si/?podrocje=267> [dostop: 13. 12. 2011].
13. European Road Safety charter, Kolesarji in pešci, <http://www.promet.preporod.net/si/kolesarji/> [dostop: 21.12.2011].

14. Prometni znaki,
<http://www.google.si/imgres?q=prometni+znaki+za+kolesarje&hl=sl&sa=X&biw=1016&bih=617&tbn=isch&prmd=imvns&tbnid=4bhD8Yc0aANMfM:&imgrefurl=http://www.o-tozagorje.tb.edus.si/projekti/varnost/index6.html&docid=l05-8faExovYsM&imgurl=http://www.o-tozagorje.tb.edus.si/projekti/varnost/2.JPG&w=153&h=154&ei=PtbyTp2nGJCKhQeSvdWJAg&zoom=1&iact=rc&dur=93&sig=106608461876781771955&page=1&tbnh=123&tbnw=122&start=0&ndsp=16&ved=1t:429,r:6,s:0&tx=70&ty=39> [dostop: 22.12.2011].
15. European Road Safety charter, Kolesarji in pešci:
<http://www.promet.preporod.net/si/kolesarji/>, <http://www.avp-rs.si/avp/avp-si.nsf/avp/kolesarji-svetovalnica>, [dostop: 21.12.2011].
16. Obvezna oprema kolesa,
<http://www.google.si/imgres?q=oprema+kolesa&hl=sl&sa=X&biw=1016&bih=617&tbn=isch&prmd=imvns&tbnid=Em-aEWdLpJhKrM:&imgrefurl=http://www2.arnes.si/~ikoros2/npz.htm&docid=TUSAEk0liQQhM&imgurl=http://www2.arnes.si/~ikoros2/npz.ht10.jpg&w=800&h=600&ei=9dHyTqmjLlaFhQfqs28AQ&zoom=1&iact=rc&dur=735&sig=106608461876781771955&page=1&tbnh=128&tbnw=171&start=0&ndsp=15&ved=1t:429,r:5,s:0&tx=109&ty=65> [dostop: 25.1.2012].
17. Obvezna in dodatna oprema kolesa,
http://www.google.si/imgres?q=oprema+kolesa&hl=sl&biw=1016&bih=617&tbn=isch&tbnid=LunbBWCQHceJuM:&imgrefurl=http://kocevje.olx.si/electric-bikes-gorsko-kolo-iid-131462890&docid=QGaDOPKn0iCC2M&imgurl=http://images02.olx.si/ui/9/28/90/1287859311_131462890_1-Slike--Electric-Bikes-Gorsko-kolo-1287859311.jpg&w=485&h=484&ei=utLyTr61OILQhAfpg2iAQ&zoom=1&iact=rc&dur=485&sig=106608461876781771955&page=2&tbnh=118&tbnw=123&start=15&ndsp=15&ved=1t:429,r:0,s:15&tx=84&ty=49 [dostop: 25.1.2012].
18. Kolesarske čelade,
http://www.google.si/imgres?imgurl=http://kolosi.tripod.com/sitebuildercontent/sitebuilderpictures/kolesarska.celada.scatto.jpg&imgrefurl=http://kolosi.tripod.com/id55.html&h=259&w=270&sz=26&tbnid=Lkp2qJ8UQCKG1M:&tbnh=74&tbnw=77&prev=/search%3Fq%3Dkolesarska%2B%25C4%258Delada%26tbn%3Disch%26tbo%3Du&zoom=1&q=kolesarska+%C4%8Delada&docid=LPxYalSmNgkXmM&hl=sl&sa=X&ei=XdPyTsfAOoyG-wbe_6GkAQ&sqi=2&ved=0CEoQ9QEwAQ&dur=3157 [dostop: 25.1.2012].

7 PRILOGE

ANKETA

Sva učenca OŠ Mladika. Pripravljava raziskovalno nalogo o naših učencih v prometu.

Prosiva vas, da nama pomagate in izpolnite ta vprašalnik. Anketa je anonimna.

1. Kako najpogosteje prihajaš v šolo?

- a) S šolskim avtobusom
- b) Peš
- c) Ob lepem vremenu s kolesom
- d) Starši me vozijo z avtom

2. Meniš, da je tvoja šolska pot varna?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

3. Ali uporabljaš čelado, ko se voziš s kolesom?

- a) Da
- b) Ne

4. Ali je tvoje kolo ustrezno opremljeno? (Obvezna oprema: rdeča luč in odsevniki zadaj, zvonec, bela luč spredaj, bočni odsevniki, odsevniki v pedalih, zavore.)

- a) Da
- b) Ne

5. Katere prometne površine uporabljaš pri vožnji s kolesom v šolo?

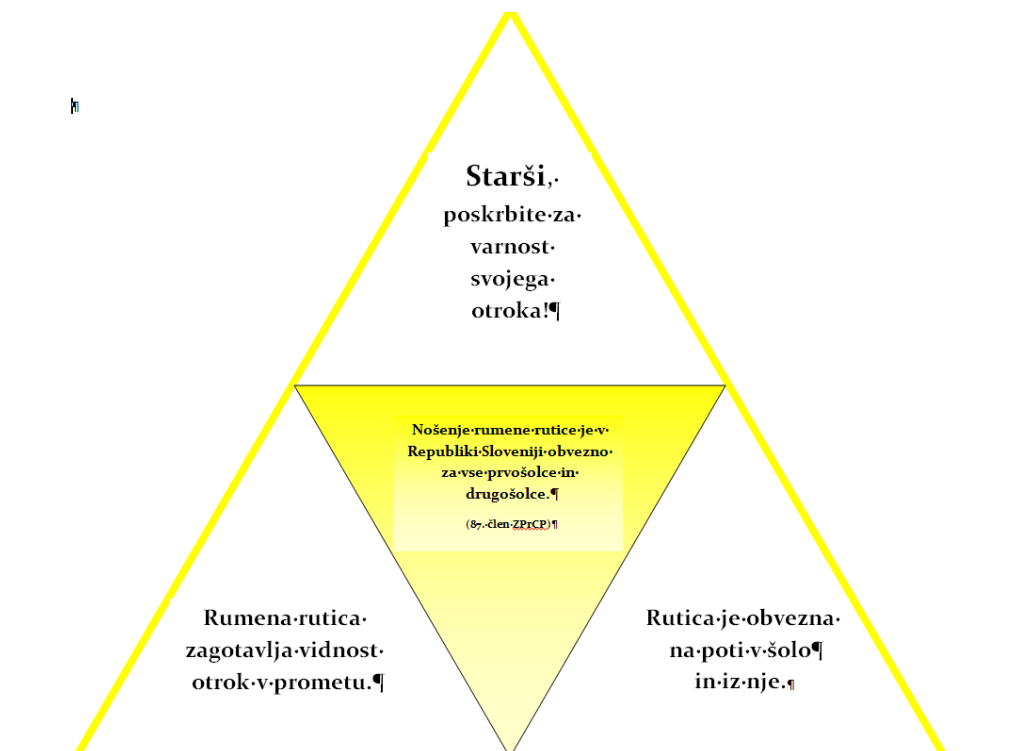
- a) Pločnik
- b) Kolesarsko stezo
- c) Cesto

6. Ali med vožnjo uporabljaš varnostni pas, ko se voziš s šolskim avtobusom?

- a) Vedno
- b) Samo če zahteva voznik
- c) Nikoli

Hvala!

ZLOŽENKA



IZDELANA ZLOŽENKA